

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ / MAGISTERSKÉ PRÁCE

OPONENT

Název	Rozvoj sekundární závislosti v období abstinence z pohledu uživatele
Autor	Bc. Radek Němec
Vedoucí práce	Mgr. Jaroslav Vacek, PhD.
Oponent práce	Mgr. Petr Matoušek

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
Abstrakt Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)?	Abstrakt obsahuje všechny důležité údaje a je přehledně a logicky uspořádán.	5 / max. 5
Odůvodnění a rešerše odborné literatury Je zdůvodnění práce logické? Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? Je zvolená literatura aktuální? Je použitá literatura řádně citována? Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? Byl dosavadní výzkum podroben kritice?	V této části práce autor ukazuje kvalitní odbornou úroveň, ale bohužel jen málo pojmů je spjato s následnou praktickou částí. Co tím myslím - například hlavní pojem práce - sekundární závislost se zde vůbec nevyskytuje. Tam, kde je odborná literatura tematicky propojena se zkoumaným problémem následné závislosti po léčbě, jsou pouze krátké citace a několik různých teoretických konceptů na tuto problematiku - například pojem průchozí droga, obecný syndrom závislosti atd., ale tato podkapitola má pouze půl stránky, namísto jejího vysvětlení a propojení s konceptem sekundární závislosti a poctivé interpretace odlišností v jednotlivých pojetích různých autorů, se autor radši pouští do bezpečných vod relapsu, přehledu návykových látek atd.	11 / max. 20

Použité metody a logika struktury práce Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? Má práce logickou strukturu?	Klíčové metody a postupy jsou velmi dobře popsány, autor přesvědčivě vysvětluje zvolený postup a ukotvení v kvalitativní metodologii. Jedinou námitku mám ke způsobu výběru komunikační partnerky, kde na str. 37 píše o kritériích výběru, které ze 6 zamýšlených komunikačních partnerů vyhovovaly pouze jedné komunikační partnerce. Ale v textu tato kritéria nezmiňuje, nepředstavuje. Zároveň v logice kvalitativního výzkumu by mohlo být tato kritéria zjemnit a mít výzkumný vzorek četnější, ale nelze to posoudit, protože tento výzkumný krok není popsán.	14/ max. 20
Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků Jsou závěry prezentovány srozumitelně? Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? Jsou závěry korektní?	Autor velmi přehledně a erudovaně interpretuje získaná data. Velmi oceňuji ,že se vyhýbá zobecněním a z nich vyplývajícím zjednodušením. To, co bych zmínil jako kritickou připomínku k diskusi je to, že interpretace míří do předem připravených struktur - klasifikace sekundární závislosti, osobní rovina závislosti a málo se věnuje sociální situaci. Stejně tak se málo věnuje tomu, co tato zjištění znamenají pro léčbu závislostí - tj. co vlastně je léčeno v léčbě - závislost jako princip jednání člověka nebo závislost na primární droze? Tato otázka mi nejvíce chybí již v konceptu práce - protože si myslím, že osobní zkušenost z léčby komunikační partnerky by se dala v rozhovoru využít lépe.	25 / max. 30
Etické aspekty práce Byly vzaty v úvahu etické otázky? Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?	Etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce.	10 / max. 10

Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce. Pojednává práce aktuální/praktický problém? Je práce přínosná z hlediska oboru? Obsahuje práce všechny klíčové části?	Práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru. Je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu. Formální náležitosti práce odpovídají normám a jsou na kvalitní úrovni.	11 / max. 15

Celkové hodnocení úrovně práce

Komentář oponenta / vedoucího práce (celkové shrnující hodnocení, poznámky)	Práce je kvalitní studií o fenoménu následné závislosti po léčbě. Problém, který vnímám je způsob, jakým je v textu používán termín sekundární závislost. Už v roce 1967 totiž v rámci sociologie zavedl pojem sekundární deviace E. Lemert (<i>Lemert, E. M.: Human Deviance, Social Problems and Social Control. New York 1967</i>). V jeho pojetí ale sekundární znamená změnu v chování jedince v souvislosti s prozrazením/označením člověka jako devianta. Tato definice sekundární deviace je v tomto pojetí dodnes používána v psychologii i sociologii. Oproti tomu zde pojem sekundární znamená něco velmi jiného. Bohužel tento jiný způsob užívání odborného pojmu není operacionalizován v teoretické části vůbec, neexistuje odkaz na odbornou literaturu. Domnívám se, že by bylo srozumitelnější v kontextu znalosti teoretických konceptů používat pojem jiná/nová závislost.
Doplňující otázky k obhajobě	1. Prosím o vysvětlení této věty: „Přechod na sekundární drogu, respektive závislostní chování je zcela běžnou praxí u jedinců, kteří si prošli závislostí a úspěšně s ní vyhráli (str. 29).“ Opravdu je to běžné - přejít po léčbě na jinou závislost (prosím o odkaz na odbornou literaturu - existuje statistika k tomu údaji?) a co v tomto případě znamená ono vítězství nad závislostí na konci věty - nejde vlastně jen o krátkodobé přerušení závislého chování? 2. Myslíte si, že rozvoj jiné závislosti po léčbě může být nahrazen závislostí „společensky přijatelnou“ - a je to z pohledu adiktologie problematické? (Odkazuji například na knihu: Engle, Ch.: Ultramaratonec: memoáry. Praha: Mladá Fronta, 2003)

Body celkem	76 / max. 100 bodů	
Navrhované hodnocení	práci doporučuji k obhajobě, celkově hodnotím velmi dobře	
Datum	4. června 2021	
Jméno a příjmení, podpis	Mgr. Petr Matoušek	